

יו"ט שני לשליזים בתפוצות/הרב יהושע גרינשטיין

(I) בקור

מסכת ביצה דף ד' עמוד ב' - אתמר, שני ימים טובים של גליות [כ"י] - שאין עושין אותו אלא בני גליות הרחוקים מבית דין, ואין השלוחין יכולין להגיע אלכל מלאש חלק עד יום טוב, להודיעם באיזה יום נקבע החולש; אם ביום שלשים אם ביום שלשים ואחד, ועושין שני ימים יום טוב מספק...[...:דתנן :

- 1) בראשונה היו משיאין משואות,
- 2) משקלקלו הכותים, התקינו שיהו שלוחין יוצאין [כ"י]-ועד מקום שיכול להגיע בתוך חמשה עשר ימים - הם מודיעים ועושין יום אחד, והשאר עושין שני ימים.
- 3) ואילו בטלו כותים עבדין חד יומא, והיכא דמטו שלוחין עבדין חד יומא [כ"י]- ככל דוכתא, והאילנא נמי, היכא דמטו שלוחין קודם יום טוב - עבדי חד יומא, שמע מינה: לא קבעום עליהם בתקנה לזוהו. אמר רבי זירא: כותיה דרב אסי מסתברא, **דהאידינא ידעינן בקביעא דירחא וקא עבדין תרי יומי**. [כ"י]- אלמא: חק קבוע הוא מתקנת חכמים על ישראל הרחוקים לעשותן, ואפילו בלא ספק, הלכך כחד יומא אריכא שוינהו.

והשתא דידיעין בקביעא דירחא מאי טעמא עבדין תרי יומי? - משום דשלחו מתם: **הזהרו במנהג אבותיכם בידיכם, זמנין דגזרו שמדא ואתי לאקלקולי**. [כ"י]- שלא יתעסקו בתורה, וישתכח סוד העיצור מכס ותעבדו נמי חד יומא ואתי לקלקולי ולעשות חסר מלא ומלא חסר, ותאכלו חמץ בפסח.

(2) אופי הדין אוזרי "שלזו מתם"; מי נוהג יו"ט שני בזו"ל [ואפילו בארץ??]

<p>ריטב"א [ר"ה י"ח]-... נמצא שכולנו יודעין עכשיו קביעא דירחא... משום ד"שלחו מתם הזהרו במנהג אבותיכם בידיכם דזימנין דגזרי שמדא ואתו לאקלקולי"... לפיכך אע"פ שקבע לנו המועדות = לא התיר לנו לעשות יום אחד, אלא שנהיה נוהגין כבתחלה ונהיה בעיקר המעשה כאילו אין אנו יודעין כלום, ומברכין בו ומקדשין בו כמו שהוא ספק בידינו, ... וכשתקנו לנו שנהגו במנהג אבותינו ואבותינו היו להם מנהגות משונים שהרי מקומות מקומות יש, ויש שעושין שני ימים ויש שעושין יום אחד ויש לנו לילך אחר הרוב, ובחז"ל רובא היו עושים ב' הימים לעולם שלא היו מגיעין שם שלוחים = ולפיכך אנו עושין כאן שני ימים, אבל ברוב ארץ ישראל היו עושין יום אחד... ולפיכך עושין בכל המקומות שני ימים בקדושה אחת...</p> <p>הגהות מיימוניות, [הלי' שביתת העשור, מנהגי יו"כ]-... אין אנו עושין שני ימים אפילו בשאר יו"ט של גלויות מספק אלא משום ד"שלחו מתם הזהרו בו מנהג אבותיכם בידיכם"</p>	<p>רמ' [הלי' קידוש החדש ה-ד-ו]- כשהיתה סנהדרין קיימת והן קובעין על הראייה, היו בני ארץ ישראל וכל המקומות שמגיעין אליהן שלוחי תשרי עושין ימים טובים יום אחד בלבד, ושאר המקומות הרחוקות שאין שלוחי תשרי מגיעין אליהם היו עושים שני ימים מספק... בזמן הזה, שאין שם סנהדרין... היה מן הדין שיהיו בכל המקומות עושין יום טוב אחד בלבד אפילו המקומות הרחוקות שבחוצה לארץ כמו בני ארץ ישראל, שהכל על חשבון אחד סומכין וקובעין! אבל תקנת חכמים היא שיזהרו במנהג אבותיהם שבידיהם. לפיכך; כל מקום שלא היו שלוחי תשרי מגיעין אליו כשהיו השלוחין יוצאין = יעשו שני ימים ואפילו בזמן הזה כמנו שהיו עושין שבני ארץ ישראל קובעין על הראייה, ובני ארץ ישראל בזמן הזה עושין יום אחד כמנהגן שמעולם לא עשו שני ימים,</p> <p>שו"ת שאילת יעבץ א/קס"ח -... ולפי שטה זו נרא' פשוט שהוא הדין לשאר יו"ט של גליות. שנוהג בא"י עכ"פ כל היכא דלא הוו מטו שלוחין... מכאן נרא' בעליל שהכל תלוי במקום הידוע בהגעת השלוחין אין הפרש בין א"י לח"ל בכך.</p>
---	---

1 שם... והנה יודע אני בעצמי שכל דברי לא יועילו בזה, ח"ו להרהר אחר מנהג א"י הלו, מאחר שהוא קבוע נמשך ובא דור אחר דור ועברו כמה דורות שהיו בהם גדולי ישראל... ולא עלה ע"ד אחד מהם להרהר אחר דבר זה, אפשר באו חסידי אשכנז הגבורים אשר מעולם ששכנו לכבוד בתוכה, וחכמי ספרד העצומים והרבים שנתיישבו בארץ הקדושה אחר שנתגרשו מספרד ולא ביטלוהו. ויונה שגגה היתה, ראוי לומר שגגת מנהגים כזאת היא רצון הבורא (דוגמת מ"ש שילהי מכות ג"ד הסכימו ב"ד שלמטה והסכימו ב"ד שלמעלה) ע"כ ח"ו לעשות שקר בנפשי לצייר אפ"י איזה ספק לחומרא, דפשיטא כיון דנהוג נהוג נהרא נהרא ופשיטא (על מנהג כזה ודאי נאמר מנהג עוקר הלכה, וכענין שמצינו ג"כ בהלכה שעוקרת מקרא פ"ב דסוטה) לא יחא אלא ספק דרבנן אזלינן לקולא וביחיד נמי פשיטא דבתר רובא גריר אם אין דעתו לחזור,

3) יום טוב שני לבני א"י הנמצאים בזו"ל- כבודה יומי יום-טוב ינהגו?

<p>ד"ר ב"ה רמ"ל י"ט = מנהג המקום [כפוליקס פטרליט/אוקסיט]</p>	<p>ד"ר "הראש" = מנהג פ"ט</p>
<p>שו"ת חכם צבי סימן קס"ז - בני ח"ל העולים לא"י דרך ארעי האיך יתנהג בשלש רגלים אם כבני ארץ ישראל או כבני ח"ל: תשובה - נלע"ד דצריכים הם להתנהג בעניני המועדים כא' מבני א"י, ואין זה בכלל חומרי מקום שיצא משם... ולא אמרו "נותנין עליו חומרי מקום שיצא משם" אלא בחומרא שרשאין בני המקום, שיצא זה משם, לנהוג חומרתם במקום הנוהגין קולא אף אם יקבעו דירתם במקום הלז, אבל בדבר שאילו באו בני מקום החומרא למקום הקולא, וקבעו דירתם בו היו אסורין לנהוג חומרתם = בזה לא אמרו. ואף ד"ש לחי מתם הזהירו במנהג אבותיכם דילמא גזרו שמדא ואתי לאקלקוליי" = הך קלקלה גופה לא שייכא אלא כשהם במקומם בח"ל, אבל בהיותם בא"י, לא שייכא. וכיון שבא"י איסור הוא להוסיף יום א' על המצוה, ואין ביד אנשי א"י להוסיף יום א' יותר מהכתוב בתורה ולהחמיר = אף הבאים מח"ל אסורים הם לנהוג שני י"ט של גליות כל זמן שהם בא"י אפי' דרך ארעי כיון שהמקום גורם ואין זה בכלל חומרי מקום שיצא משם...</p> <p>שולחן ערוך הרב [אורח חיים מהדורא תניינא סימן א סעיף ח.] - וזמן כניסת שבת ויו"ט שהוא ג"כ בכל מדינה ומדינה לפי זמן הימים והלילות שלה... וקדושת שבת ויום טוב הוא למעלה מגדר המקום והזמן, רק שמאיר למטה לכל מקום ומקום בזמנו הראוי לו! וזהו ג"כ הטעם ששורה קדושה עליונה בחוץ לארץ ביום טוב שני שלגליות. ולכן, גם בני ארץ ישראל הבאים לחוץ לארץ חייבים בקדושת היום אף שדעתם לחזור כמו שנתבאר בהלכות יו"ט</p> <p>שו"ת מנחת אלעזר [ג'ני"ט] - וצ"ל לה"ה שנקבר ביום ב' דפסת... ולאשר היו אז שמה מבני א"י הנוסעים בחו"ל, הורה מע"ל שהמה יחפרו הקבר ושאר הדברים שנוהגים ע"י עכו"ם... כיון דבאמת דעת המחבר שם (בסי' תקכ"ו) כהראשונים שמותר במת ביום טוב ב' לעשות כל אלו הדברים ע"י ישראל דכחול שויי רבנן... אלא שמחמירין כדי הרמ"א... הנה לא ירד בני עמכם... אסור לעשות מלאכה בישוב ביום טוב שני אפי' דעתו לחזור... אמנם לא נתבאר לענין תפילין ותפלה האיך יעשה, אם זהו בכלל "חומרא" או "קולא", דאם יתפלל של חול = הרי הוא כמבזה את היו"ט... ואם יתפלל של יום טוב = הרי הוא כברכה לבטלה... וגם לענין תפילין; אם לא יניח = הוי קולא כעין קרקפתא דלא מונח תפילין, ואם יניח הוי ג"כ קולא דמבזה את יום טוב... ועכ"פ, כיון דאין לזה מקור בש"ס כנ"ל רק לענין חומרי המקום... וכיון שיש להסתפק אם זהו חומרי המקום או קולא... ע"כ יש לדמותו יותר למה דמצינו הלכה רווחת בש"ס מגילה (י"ט ע"א) בן עיר שהלך לכרך... וכן פסקינן בש"ע או"ח (סי' תרפ"ח סעי' ה')... כיון שהוא במקומו בכל היום ההוא, מחוייב לנהוג כמותן בכל דבר בין לקולא בין לחומרא. ונמצא דבזמנים מחולקים לבני"א לפי חיוב מקומות מושבותיהם אז אזלינן רק לפי המקום באשר הוא שם באותו יום בכל הלכותיו ופרטיו וכן הוא בני א"י בחו"ל ביום טוב שני (גם שדעתם לחזור אחרי יום טוב) וזהו הדמיון שמצינו לזה בש"ס... אמנם מטעמא דהנסתר ג"כ לפימשי"כ בשם הרמ"ק ז"ל (ומובא שם ג"כ בסידור הנז'י) שבני חו"ל אי אפשר להם לקבל כל הארות קדושת יום טוב ביום א' וצריכין שני ימים דוקא = א"כ הוא רק משום קדושת המקום. א"כ, מה לי נ"מ אם בן א"י הוא בחו"ל גם אם דעתו לחזור? כיון שאינו בקדושת המקום כעת לא יוכל להמשיך בחו"ל הקדושה והמשכת האורות ביום א' וצריך ב' ימים דזולת קדושת המקום... ונמצא שצריך לנהוג בחו"ל ב' ימים בכל פרטי, זהו כתבתי להלכה ולא למעשה</p>	<p>משנה פסחים דף נ עמוד א - מקום שנהגו לעשות מלאכה בערבי פסחים עד חצות - עושין, מקום שנהגו שלא לעשות - אין עושין. ההולך ממקום שעושין למקום שאין עושין, או ממקום שאין עושין למקום שעושין - נותנין עליו חומרי מקום שיצא משם, וחומרי מקום שהלך לשם. ואל ישנה אדם מפני המחלוקת. וכ"פ השו"ע [או"ח תס"ח/ד] מסכת חולין דף ק"י עמוד א - דהוא רמי בר דיקולי מפומבדיתא, איקלע לסורא במעלי יומא דכפורי. אפקינהו כולי עלמא לכחלינהו שדינהו. אזל איהו - נקטינהו אכלינהו! אייתוה לקמיה דרב חסדא, אמר ליה: "אמאי תעביד הכי?" אמר ליה: "מאתרא דרב יהודה אנא, דאכיל." אמר ליה: "ולית לך נותנין עליו חומרי המקום שיצא משם וחומרי המקום שהלך לשם?" אמר ליה: "חוץ לתחום אכלתינהו."</p> <p>שולחן ערוך הרב [או"ח, סימן תצ"ח/א] - בני ארץ ישראל שבאו לחוץ לארץ = אסורים לעשות מלאכה ביום טוב שני בישוב ישראל אפילו בצנעא ואפילו במדבר אם הוא תוך התחום לעיר שישראל דרין בה. ואפילו דעתם לחזור למקומם מטעם שנתבאר בסי' תס"ח... שם [או"ח תס"ח/ט ואילך] - בערב פסח קודם חצות תלוי במנהג מקום... ואף מי שיצא ממקום שנהגו לעשות ובא לגור במקום שנהגו שלא לעשות; אם אין דעתו להחזיר דירתו לעולם למקום שיצא משם אלא דעתו להשתקע שם במקום שהלך לשם הרי הוא נעשה מיד כאנשי אותו מקום... ואם אין דעתו להשתקע לעולם באותה העיר... לעולם לא חלו עליו חומרי אותו מקום... אבל בתוך התחום אסור לשנות מנהגם מפני המחלוקת</p>

3) להלכה

בשם הרב יוסף-דב סולוביצקי ע"י תלמידו הרב צבי שכתר

ספר "נפש הרב" [עמ' פ"ד-פ"ה]- בשנת תרצ"ב נסע רבנו לא"י בתור מעומד לרבנות העיר תל אביב... וכשנסע רבנו אז בימי הספירה לא"י, הורה לו אביו הגר"מ לנהוג כדעת הגר"ח ז"ל, שאפי' בני חו"ל המבקרים בארץ ודעתם לחזור לאחר יו"ט, שאיו להם לנהוג ביו"ט שני של גלויות (מעיקר הדין)...

ספר "דברי הרב" [עמ' קע"ג]- אחד מבוגרי הישיבה שהיה מאד מקורב לרבנו ז"ל היה רגיל כל שנה לנסוע לארץ על כמה מהימים טובים, ושאל כמה פעמים מאת רבנו אודות יו"ט שני של גלויות, ובכל פעם היה משיבו שיש לו להתפלל תפילות חול ביו"ט שני ולהניח תפילין בברכה אך שלא לעשות שום מלאכה.

ראו גם צ"ח הקודש והמקדש ח"כ א' כנ"ד דצ"ח הרב [6]fo fline

שו"ת שאילת יעבץ ב"סברא" [א/תקס]- אלא מחמת המקום בא

החומרא ממילא, וחלה על כל הבאים לשם... שאף בבאין שם דרך ארעי לשעה ודעתן לחזור מיד=אף הם חייבין כמונו בכל דין תורת י"ט שני... איך אפשר לומר שיפטר האורח הבא לשם מחמת שדעתו לחזור, שאינו נזכר אלא לענין חומרא התלויה בבחירה, משא"כ חומרא כזאת... הגע בעצמך שירדו כל בני א"י לח"ל (ח"ו) וקבעו דירתן אפי' במקום שאין שם ישוב ישראל שהרי אין שם מנהג בני המקום שיקשרם שחומרא זו=התעלה על דעת שום אדם שיוכלו לבטל יו"ט?... ולא מפני המחלוקת בלבד **אלא מדין גמור. כך ה' נרא' לי אם יסכימו רבותי**, אע"פ שלא הבינו כך רוב גדולי עולם עד הנה.

שולחן ערוך [או"ח תצ"ג]-בני ארץ ישראל שבאו לחוצה לארץ, אסורים לעשות מלאכה ביום טוב שני **ביישוב** [משנה ברורה שם י'...ישוב של ישראל דוקא, וכל זמן שלא הגיע לעיר של ישראל א"צ להתנהג כחומרי אותה המדינה.], אפילו דעתו לחזור; וכל זמן שלא הגיע ליישוב, אפילו אין דעתו לחזור, מותר, לפי שעדיין לא הוקבע להיות כמותן. אבל אם הגיע ליישוב, ואין דעתו לחזור, נעשה כמותן... וכל חוץ לתחום אין נותנין עליו חומרי מקום שהלך לשם.

משנה ברורה סימן תצו /י"ג-

- ומטעם זה צריכים הם להתפלל תפלת י"ח בלחש ביו"ט שני.
- וכן להניח תפילין בצנעא, כיון שדעתו לחזור נותנין עליהם חומרי המקום שיצאו משם...
- אבל צריכים ללבוש מלבושי יו"ט מפני שהוא דבר של פרהסיא.

שו"ת שאילת יעבץ להלכה [תקס/א]-לפי כל דברי בעלי תשובות אחרונים

ז"ל...ובענין היורדים מא"י לח"ל; **דבר ברור הוא שכל האזרחים שוים בזה עם האזרחים שחייבים לנהוג ביישוב כל חומרי המקום בפרהסיא**... (ומלאכי בכל גוונא מיקרי פרהסיא), ולענין צינעא הוא שמחלקים קצת פוסקים בין דעתו לחזור.

שו"ת מנחת אלעזר [ג/ני"ט]-...הך דיו"ט שני לבני א"י שבאים בחו"ל

להתגורר ודעתם לחזור לא מציינו מקור בפרטות לזה בש"ס וראשונים זולת באורחות חיים ומובא בב"י שם **מדמה הך מילתא** להאי דמציינו בחולין (דף ק"י ע"א) בעובדא דרמי בר תמרי בכחלי

דיעות אחרונות, ערב סוכות תשע"א

4] מי זה "בן ארץ-ישראל"/"מי הוא "אין דעתו לחזור"?

הטור או"ח תס"ח... ההולך ממקום שנהגו לעשות למקום שלא נהגו או איפכא... **אם דעתו להשתקע** למקום שבא שם יעשה כמנהגם בין לחומרא בין לקולא **ואם דעתו לחזור למקומו** ינהג כמנהג אנשי מקומו וה"מ בצינעא...

לענייננו – מה המדד על פיו נקבע אדם כ"דעתו לחזור/להשתקע"?

1] **למן השנה"ה – [ספק הרדב"ז (ד/אלף קמ"ה) וכ"פ החת"ס (פסחים נ"א בד"ה ותו), לעומת הפר"ח (סימן תס"ח בד"ה וראיתי)**

2] **כא כוונה fef fe'מה – [ערוך השולחן (תצ"ו/ה), לעומת האג"מ (או"ח גע"ה)**

3] **א"צ עט המשפחה-רדב"ז (שם) משנה ברורה (או"ח תצו י"ג)...** "כתבו האחרונים דמי שעוקר דירתו עם אשתו ובניו

ממקום למקום לישא וליתן ולהרויח, אע"פ שבשעת עקירתו היה דעתו לחזור למקומו = כמי שאין דעתו לחזור דמי דסתמא דמילתא כיון דעקרניהו לאינשי ביתיה כל שמוצא פרנסתו מרווחת באותו מקום שהלך לשם אינו זז משם", לעומת **האג"מ** (או"ח גע"ד) שהשתנו הזמנים והיום אפשר העובדה שמגיע עם המשפחה זה לא אידקציה שלא יחזור.

4] **פרנסה קבוצה במקום החדש-האג"מ (או"ח גע"ב, ע"ד ע"ה, ד/ק"ח-ק"ט), הגרש"ז מסתייג ואומר שאם יש תוכנית**

שקבועה מראש נקרא בן א"י. (וי"ט שני כהלכתו עמי קס"ג הערה כ"ט, ובהרחבה עמי קס"ה/ענף ב והלאה).

5] **נוסח פאטרה מסוימת פאטרה פאמן-הפר"ח (או"ח תס"ח) - לקברי צדיקים, חתונה וכו']**

5] **לאילו הנוהגים יום אוזד - מלאכה בצנעא**

<p>ט"ז [תצ"ו/ב]-אפילו דעתו לחזור – נראה הטעם מפני המחלוקת כמ"ש סימן תס"ח סעיף ד'. וא"כ יש היתר אם עושה מלאכה בצניעא. וכן הוא ברש"ל... וז"ל: אין לו להקל בפנינו לעשות מלאכה. ובעל השו"ע היה לו לבאר זה. ואפשר שסמך על מ"ש סימן תס"ח.</p>	<p>תוספות [פסחים דף נב עמוד א]-ביישוב לא עבדינן - אפילו בצניעא, ואפילו דעתו לחזור דלא אפשר למלאכה בצניעא כמו שאר דברים.</p> <p>מגן אברהם [או"ח תצ"ו/ד]-אע"ג דשאר דברים כל שדעתו לחזור שרי לעשות בצנעא (כמ"ש לעיל סימן תס"ח), הכא כיון שהוא מנהג גדול שפשט בכל הגולה כולה אין לפרוץ בו גדר... והתוס' כתבו דמלאכה אסור דא"א לעשות בצנעא.</p> <p>משנה ברורה [תסח/ז]-מפני המחלוקת - ואפילו בצנעא דמלאכה א"א לעשות כ"כ בצנעא שלא יתוודע: מ"ב [תצ"ו, ט]-ואפילו בצנעא אסור וכמו שהתבאר לעיל סימן תס"ח.</p> <p>שו"ת שאילת יעב"ץ להלכה [א/קסח]-... עכ"פ בזה אין אומר ואין דברים דכל מיילי דפרהסיא אסור לבני א"י, אף לאותן שדעתן לחזור.</p>
--	--

נספח - מניין ליו"ט שני

שו"ת אבקת רוכל [סימן כ"ו]- וזו היא שקשה בענין היאך מתפללים תפלת יום טוב בפרהסיא בארץ ישראל, והיכי לא חיישין להאי דתנן "ואל ישנה אדם מפני המחלוקת", והיה מספיק להם שיתפללו תפילת חו"ל בצינעא. ועל כרחינו לומר דסבירא להו לגדולי עולם דעד כאן לא תני אל ישנה אדם מפני המחלוקת, אלא במלאכה ודכוותא, דאפשר למיפק מינה חורבה, אבל בתפילה אף אם יתפלל כמנהג מקום שיצא משם לא נפיק מינה חורבה, וליכא למיחש למידי. ומעתה נפשט השאלה מקל וחומר, דהשתא אפילו במקום דמלאכה ודכוותא אסירי בפרהסיא, תפילה שרייא בפרהסיא...

הליכות שלמה [תפלות המועדים, עמי קצ"ט והלאה]- ולקיים מנין לבני א"י בפני עצמם, להתפלל תפלת חול או לשמוע קריאת התורה של חול אסור

הערה כ"ה [שם]- דהוי זילותא דיו"ט שני, שנוהגים מנהג חול בפרהסיא, ואין להתיר אף בחדר נעול שאין בני חו"ל ליכנס לשם. ואף שגם באר"י לא היתה דעת חכמים נוחה שיעשו בני חו"ל מנין לעצמם, וטעמם נראה דהוא משום שהסברא נוטה כהחכ"צ דיו"ט שני הוא דין בהמקום [ולדידי כמו דפשיטא לן דמי שבא ממקום שהשקיעה מתאחרת והשבת יוצאת בשעה מאוחרת למקום שהשקיעה מוקדמת, ויצרה להוסיף לשמור שבת באותן השעות, דודאי חומרא של שטות היא, וה"נ ביו"ט שני], וכן משמע מהשו"ע שהשמיט דין זה, וצ"ע אם חזר בו באבקת רוכל [סימן כ"ו עיי"ש]. ולכן יכולים בני א"י לומר דאע"ג דפשיטא שבני חו"ל צריכים לנהוג יו"ט שני, הני מילא במקומן בחו"ל אבל לא בא"י. ולכן אף אם ישמרו בא"י (כיון דלא קיי"ל כהכמ"צ) עכ"פ ישמרו בצנעא, אבל תפלה בפרהסיא גורמת למחלוקת

הרב גורן בתשובה שהובאה בתחומין כ"ד כתב שעל ישראלים בחו"ל שדעתם לחזור לקיים מנין נפרד בשמחת תורה:

דינם של ישראלים הנמצאים בחו"ל לגבי יו"ט שני של גלויות הוא כישראלים, ואינם צריכים ולא רשאים לשמור יו"ט שני של גלויות, בכל הנוגע לתפילת חול והנחת תפילין שחייבים בהנחתם. ומותר להם לעשות מלאכה בביתם בצנעה, כישראלים בארץ.

אולם אסור להם לעשות ביו"ט שני של גלויות מלאכה בפרהסיא האסורה בהג, כגון: אסור להם לנסוע, לקנות ולמכור בחנויות. זאת מכיון שהם גרים בעיר שיש בה יהודים, ואסור להם לעשות מלאכה בפומבי ביו"ט שני של גלויות משום מראית עין. אבל אם יהיו בהג במקום שאין שם קהילה יהודית, מותר יהיה להם לעשות מלאכה ביו"ט שני של גלויות גם בפרהסיא.

אי לזאת אם יכולים לרכז מנין של ישראלים בלילה וביום שמיני עצרת למחרתו, כדי לחוג בו גם את שמחת תורה ועריכת יזכור, כמו שנהוג בישראל, יש לטרוח לעשות זאת. ואם אין אפשרות כזאת - כדי שלא יישארו בלי שמחת תורה ובלי קריאת פרשת "וזאת הברכה" ובלי יזכור, יצטרפו לשמחת תורה של הגולה הנערכת למחרת בשמיני עצרת, ויאמרו איתם את תפילת "יזכור". אבל אל להם להתפלל איתם תפילות של חג, משום שהם חייבים להתפלל באותו יום תפילת חול ולהניח תפילין בבית. עליהם להודיע לגבאים שלא יכבדו אותם בעליה לתורה בפרשת "וזאת הברכה" בשמחת תורה של הגולה, משום שאין זו הקריאה של ישראל.

וכך גם בשו"ת מראה הבזק ח"ג עמ' 92:

בני ארץ-ישראל הנמצאים בחו"ל יערכו בשמיני-עצרת מניין לעצמם, בקריאת פרשת וזאת הברכה^[2571] ובהקפות^[258].

אבל יש להודיע ולפרסם שהמניין אינו מיועד לבני המקום או ל"יורדים" וכי הם עלולים להפסיד קריאת-התורה של שמיני-עצרת, ולבוא לידי זלזול של שמחת-תורה והקפותיה.

[2571] בנוגע לשינוי בתפילה ובקריאת-התורה שנוהגים בני ארץ-ישראל בחו"ל דנו הפוסקים הן מצד "זלזול ביו"ט" הן מצד בעיית ה"מחלוקת". בעית זלזול ביו"ט שייכת רק לגבי תפילת חול ביו"ט שני (עיין שו"ת "הר צבי" או"ח ח"ב סי' עח; "יו"ט שני כהלכתו" פרק ג הערה לא), ולא בשינויים בתפילה ובקריאת-התורה של יו"ט ראשון עצמו, ולכן בנדון דידן לא שייכת בעיה זו. בבעיית ה"מחלוקת" כבר נהגו למעשה וכו' להתיר מניין של בני חו"ל בארץ-ישראל ביו"ט שני, אף-על-פי שכאן הוי חול-המועד או יום חול רגיל, ולא אסרו מצד "מחלוקת" (עיין שו"ת "אבקת רוכל" סי' כו שכתב, שבתפילה אין חשש של מחלוקת, ועיין ב"שערי יצחק" כלל י שכתב, שבמניין נפרד אין בעיה של מחלוקת. ועיין בספר "יו"ט שני כהלכתו" בפרק ב סעיף ב ובהערה ו אריכות דברים בכל זה). ולכן גם בנדון דידן לא תהיה בעיה של מחלוקת בשינוי התפילה וקריאת-התורה.

[258] ביחס להקפות בהן יש פרהסיה גדולה יותר, מצאנו אוסרים (עיין ספר "יו"ט שני כהלכתו" פרק ג ובהערה לא שם). אבל עיין שם בסוף הספר בהוספות לפרק ג הערה לא בשם הגרש"ז אויערבך שאפשר להתיר, אם יש גם אנשי חו"ל שעורכים הקפות ביום ראשון במקום הזה, כגון חסידי חב"ד ואחרים, והוסיף שאפשר, שיש להתיר אפילו כאשר אין מניין כזה בעיר, הואיל ומפורסם הדבר שיש מניינים כאלה אפילו של אנשי חו"ל, ולא יבואו לידי זלזול ומחלוקת. וכך הורה מרן הגר"ש ישראלי.